

Forskningsenheden for Integrativ Psykologi

Jan Tønnesvang, Anette Schnieber, Maria Shubra Ovesen, Martin Hammershøj Olesen.

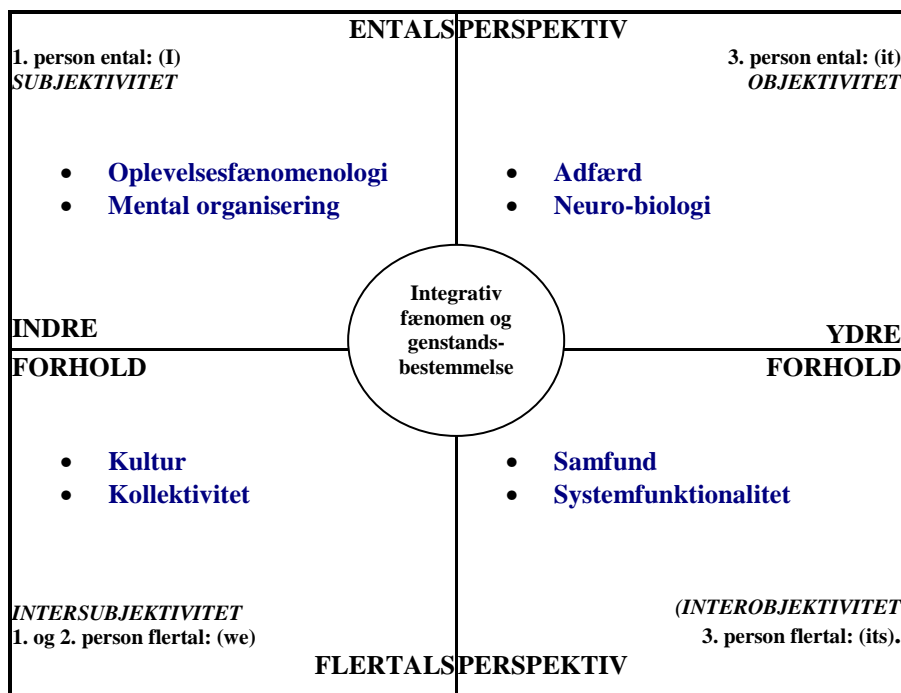
Målet for enheden

- Forskningsenheden for Integrativ Psykologi danner ramme omkring forsknings-, undervisnings- og teori/praksisudviklingsaktiviteter på et Integrativt Psykologisk grundlag. Målet for enhedens arbejde er en integrerende psykologisk vidensudvikling i både praktisk og teoretisk henseende, på tværs af faglige discipliner og paradigmatisk afgrænsning indenfor og mellem disse.
- Der arbejdes i enheden med en erklæret intention om *både* at vidensudvikle indenfor særlige virkelighedsudsnit i metodisk reducerede perspektiver *og* at relativere og kontekstualisere den metodisk reducerede vidensudvikling i fht. enhedens integrative framework.
- Der arbejdes på denne måde med henblik på teoretisk og empirisk forskning i almindelig forstand *og* med henblik på teoribaseret praksisudvikling og praksisbaseret teoriudvikling i gensidig befrugtning.

Enhedens modelgrundlag

Enheden har mht. sin intention og sit integrative systematiseringsgrundlag en international pendant i dele af det arbejde, der udføres på The Integral Institute i Boulder, Colorado, under ledelse af Ken Wilber, og hvorfra udgår det peer-reviewed e-tidsskrift *Journal of Integral Theory and Practice* (<http://aqaljournal.integralinstitute.org/public/Issues.aspx>). Enhedens integrative framework bygger tilsvarende på den såkaldte kvadrantmodel (Wilber, 1995), der på systematisk vis skelner mellem indre og ydre forhold ved både entals- og flertalsmanifestationer af de fænomen- og genstandsområder, man har i fokus i sit arbejde. Dette er vist i fig.1:

Figur 1.

Som det ses af figur 1 identificerer kvadrantmodellen fire realitetsdomæner, hvorfra der kan anlægges videnskabelige synsvinkler på enhver begivenhed, situation eller genstand, som man måtte søge at udforske eller intervenere i forhold til. Modellen danner en perspektivisme, der kan lægges til grund for analyse af et hvilket som helst fænomen, dog således at den som grundlag for analyse af den ikke levende materialitet alene kan anlægges som *anskuelsesperspektiv* (dvs. som en måde at kigge på en bestemt ting på), mens den i forhold til levende organismer både kan anlægges som et *anskuelsesperspektiv* og som et *værensperspektiv* (idet man som oplevende organisme er til stede i alle de indkredsede dimensioner). Wilber skelner i den henseende mellem modellen forstået som en *kvadrivia* og modellen forstået som en *kvadrant*, hvilket er blevet kreativt omformuleret af Joan Hunt & Laura Divine (2009) til en sondring mellem hhv. Looking AT og Looking AS den person man samtaler med i en integrativ coaching sammenhæng. Når man *ser på* (looking AT) en samtaleklient sker det i et objektiviserende kvadrivia perspektiv. Når man *ser som* (Looking AS) en samtaleklient sker det i et subjektivt indlevende kvadrantperspektiv.

Relateret til forskningsenheden for integrativ psykologis forsknings- undervisnings- og teori-praksisudviklingsaktiviteter giver sondringen mellem værensperspektiv (Kvadrant- og Looking AS perspektiv) på den ene side og anskuelsesperspektiv (Kvadrivia og Looking AT perspektiv) på den

anden side mening derved, at man som forsker, underviser eller teori-praksisudvikler selv er til stede med et kvadrantperspektiv, når man forsker, underviser eller teori-praksisudvikler i forhold til nogen eller noget andet som genstand i et kvadrantperspektiv.

Integrativ videnskabelse

I rammesætning af det integrative frameworks perspektivisme arbejdes der i enheden med integrativ psykologisk videnskabelse i både snæver og bred forstand:

- Med integrativ videnskabelse i *snæver forstand* menes videnskabelse, der hører hjemme under en bestemt delafgrænsning indenfor en (eller flere) af de fire kvadranter, og som indenfor denne arbejder med at undersøge afgrænsede genstande i deres forbindelser til flere fænomener og/eller disciplinområder. Dette kan til eksemplificering være indenfor rammerne af øvre venstre kvadrant med empiriske og teoretiske studier af forholdet mellem intentionel stræben, erindring, narrativitet og trækdisposition i den menneskelige person eller i samme kvadrant med studier af religiøsitetens eller moralitetens mentale funktionspsykologi i forholdet mellem evolutionære mekanismer og eksistentiel livsforvaltning.
- Med integrativ videnskabelse i *bred forstand* menes de videnskabelende aktiviteter, hvor man sætter en erhvervet viden om ovennævnte eller om fx individuel psykopatologi eller kognitiv fungeren i erkendelsesudviklende spil med eksisterende viden inden for de øvrige tre kvadranter (om samfund, kultur og neuro-biologi). Med eksemplificeringen af studier i forholdet mellem stræben, erindring og narrativitet i øvre venstre kvadrant vil dette kunne finde sted ved, at indsigt fra disse studier sættes i relation til eksempelvis kulturelle scripts og diskursanalyse (i nedre venstre kvadrant) og neuro-anatomiske og neuro-fysiologiske skanningsstudier (i øvre højre kvadrant) samt til socio-økonomiske, systemstrukturelle og lovgivningsmæssige betingelser for individuel og/eller gruppemæssig livsdeltagelse (i nedre højre kvadrant).

Integrativ videnskabelse omfatter endvidere, at der arbejdes med afdækning af relationer mellem kompleksitetsniveauer *såvel* indenfor de enkelte kvadranter *som* mellem disse. I øvre venstre kvadrant kan dette fx være studier af forholdet mellem udviklede kompleksitetsniveauer inden for hhv. kognitive, emotionelle, moralske og interpersonelle udviklingslinjer. Sat i forhold til eksempelvis system- og teknologiudviklinger i nedre højre kvadrant kan det være studier af, hvorledes nye systemkomplekser influerer på balancer mellem kognitive, emotionelle, moralske

og interpersonelle udviklingslinjer i individers person (øvre venstre kvadrant), eller hvorledes sådanne systemkomplekser understøtter dannelsen af nye netværk, hvor man værdiorienterer sig på forskellige (sub)kulturelle kompleksitetsniveauer (nedre venstre kvadrant), og hvorledes dette så igen tiltrækker individer med en bestemt kompleksitet og grad af selvregulering i deres mentale organisering (øvre venstre kvadrant) eller et bestemt biologisk betinget behov for stimulation (øvre højre kvadrant) osv. En af de interessante udfordringer for den integrative videnskabelse vil i den sammenhæng være, hvorledes udvikling i én kvadrant influerer på udvikling (eller afvikling) i en eller flere af de øvrige kvadranter, herunder fx hvorledes udviklingen af samfundsmæssige kompleksitetsniveauer får betydning for udvikling af såvel den individuelle person-psyke som den kollektive social-psyke i forskellige livskontekster.

Paradigmatisk non-reduktionisme og meningsfuld uenighed som strategi for videnskabelse

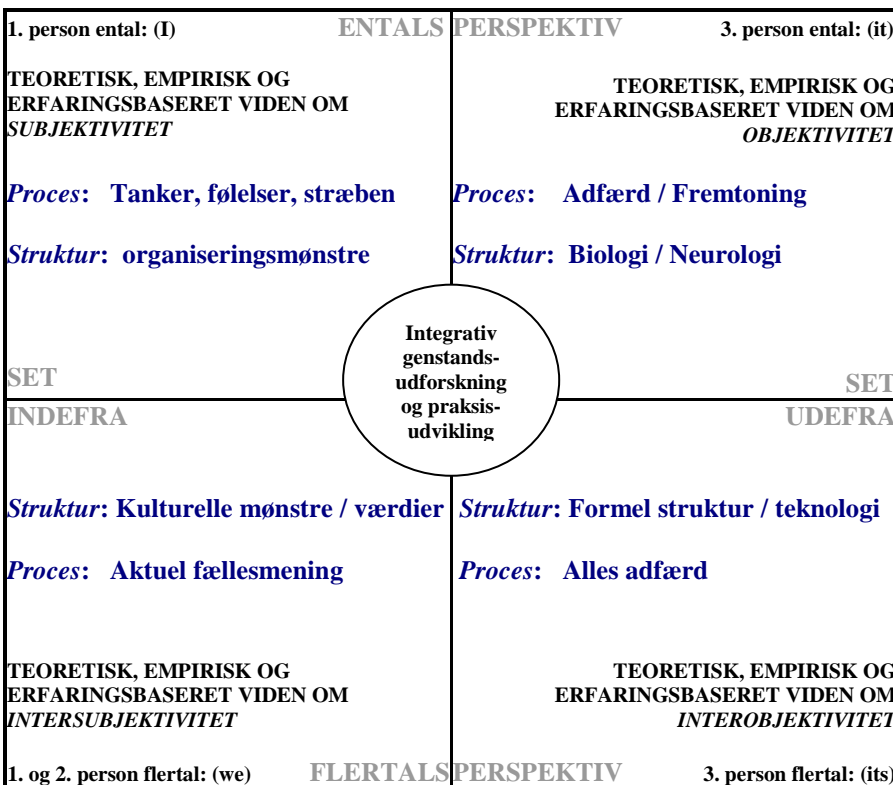
Det integrative framework er for en paradigmatisk betragtning *non-ekskluderende*, minimalistisk i sin grundstruktur og uden forhåndsbestemmelse om, hvad der indholdsmæssigt skal være genstand for enhedens arbejde. Det integrative framework har som kernefunktion at være – hvad man med Wilber (2006, p. 31) kan kalde – et *integrativt operativsystem* for enhedens arbejde. Der er således ingen binding i enheden om, at det eksempelvis skal være alderdom eller barndom, det særligt menneskelige, participation, hukommelse, en specifik form for psykopatologi (fx angst) eller en specifik læringsforståelse, der skal forskes eller undervises i. Der er m.a.o. i udgangspunktet ikke nogen principiel begrænsning i fht. hvilket genstandsområde indenfor psykologien eller hvilket vidensdomæne (teoretisk, empirisk, praktisk), der kan arbejdes med i enhedens projekter og med hvilken hovedintention (teoretisk og empirisk forskning, teori-praksisudvikling, undervisning) dette kan finde sted.

Dét, som vil placere et projekt i enheden, vil være, at dette relateres til det integrative framework for en præcisering af, hvilken form for vidensudvikling, det særligt bidrager med, samt hvorledes dette bidrag indgår i en vidensakkumulerende proces om den (fortrinsvist) menneskelige psykologi og dens kontekstualisering baseret på *meningsfulde uenigheder* som grundlæggende strategi for at fremme både den teoretiske, metodiske og praktiske (forebyggende, udviklende og intervenserende) erkendelsesudvikling.

Målet er at skabe synergi af psykologisk erkendelsesudvikling baseret på forskellige forskningsstrategier og genstandsfokuseringer, som repræsenteres i og med de deltagende forskere, undervisere og praktikeres forskellige præferencer og forskningsstil. Det er i fht. dette mål, at der arbejdes med reference til et integrativt operativsystem - det er ikke med henblik på at begrænse de særlige forsknings-, undervisnings-, eller praksisudviklende interesser, det enkelte medlem af enheden måtte have.

Figur 2 sammenfatter enhedens rammesætning med en skelnen mellem strukturelle og processuelle forhold i hver af de fire kvadranter. Tilsvarende figurens øvrige differentieringer har denne skelnen alene som mål at skærpe det operativsystematiske grundlag for at etablere meningsfulde uenigheder mellem de forskellige former for viden inden for kvadranterne. Figuren viser samtidig, at det er såvel den teoretiske og empiriske som den erfaringsbaserede viden inden for hver af de fire kvadranter, som enheden med forskellige vægtninger søger at skabe synergi imellem i den form for integrativ genstandsudforskning og praksisudvikling, der er enhedens mål (cirklen i midten). Der arbejdes med dette for øje med afsæt i en forskningsmetodologisk pluralisme (jf nedenfor).

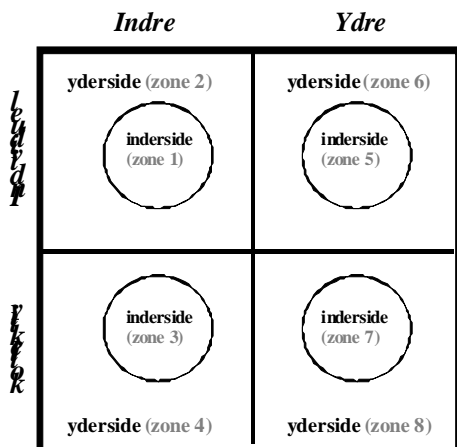
Figur 2

Integrativ metodologisk pluralisme

Med henblik på at skabe en systematik for enhedens forskningsmetodologiske pluralisme kan figur 2's sondring mellem struktur og proces i de enkelte kvadranter oversættes til en skelnen mellem hver kvadrants indersideperspektiver og ydersideperspektiver – i store træk svarende til forholdet mellem proces (inderside) og struktur (yderside) som beskrevet ovenfor. Det bør bemærkes, at det altså *både* er i de to ydre kvadranter (højre side af figuren) *og* i de to indre kvadranter (i venstre side), at der skelnes mellem yderside og indersideforhold. Mens betegnelserne *ydre* og *indre* henviser til hhv. højre og venstre side af kvadrantmodellen, så henviser *yderside* og *inderside* til forskellige perspektiver, der kan anlægges inden for hver af de fire kvadranter. Dette er illustreret i figur 3.

Figur 3

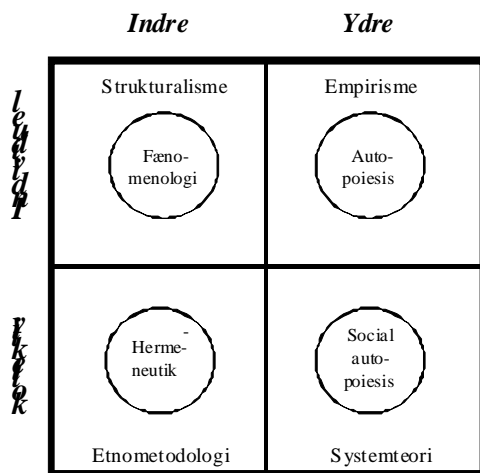

Strategien med at skelne mellem inderside og ydersideperspektiver i de fire kvadranter svarer til status på den seneste udvikling indenfor den integrative frameworktænkning, som den er fremlagt af

Wilber (2006), og som den anvendes i forsknings- og undervisningssammenhæng i internationalt regi (se hertil *Journal of Integral Theory and Practice*, 2007,2; 2008,1-2)¹.

Det centrale ved sondringen mellem inderside- og ydersideperspektiver i de fire kvadranter er, at den udkrystalliserer otte *zoner*, som for såvel en forskningsmetodisk som for en videnskabsteoretisk betragtning fordobler kvadrantmodellens `brugsværdi'. Pointen er, at der med denne zone-inddeling kan skelnes mellem to forskellige hovedtyper af videnskabelig metodik indenfor hver kvadrant, så der i alt indkredses otte prototypemetodikker i hver deres kobling til det særlige genstandsområde, de som redskab tjener udforskningen af. Der kan på dette grundlag bestemmes otte forskningsmetodiske prototypestrategier svarende til illustrationen i figur 4.

Figur 4.

I figures zone 1 finder man indersiden af det indre i entalsperspektiv, der som genstandsområde henviser til de fænomenologisk oplevede tilstande, man som person befinder sig i på givne tidspunkter. Sådanne tilstande udforskes med fænomenologisk eller kontemplativ metodik. Zone 2 omfatter ydersiden af indersiden i entalsperspektivets indre, og henviser som sådan til de mentale

¹ Udover hvad der foregår på The Integral Institute henvises der her særligt til det uddannelsesarbejde i *Integral Psychology* og *Integral Theory*, der udføres på J.F. Kennedy University i Californien, hvor ligeledes den første bi-annuale videnskabelige konference i *Integral Theory and Practice* blev afholdt i august 2008.

organiseringmønstre, som en person er bærer af, dvs. den måde, hvorpå de kognitive og motivationelle, affektregulerende mm. strukturer er organiseret, og som qua deres bestemte organiseringsform danner grundlag for måden, hvorpå man som person er i stand til at forholde sig til sine oplevede tilstande. Det centrale er, at mentale organiseringsmønstre, der bestemmes i zone 2, *ikke* som sådan er selve de fænomenologiske oplevelser, man måtte have i et zone 1 perspektiv, men derimod er det mentalt organiserede – og til et vist niveau udviklede - grundlag for måden, hvorpå man er i stand til at forholde sig til sine tilstande. Selve oplevelsen af en tilstand er et zone 1 fænomen, mens den mentale organisering, der strukturerer oplevelsen er et zone 2 fænomen. Det mentale organiseringsmønster, der danner yderside til indersiden i det indre, er i sig selv ikke noget, man kan observere direkte, men dets egenart er noget man (som Piaget i sin tid) kan slutte sig til via studiet af måder, hvorpå mennesker *typisk* tænker, handler, oplever mm. Måden, hvorpå de gør dette, er en manifestation af de psykiske strukturers karakter og udviklingsniveau, som på forskellig vis gør sådanne handle, tanke og oplevelsesmåder mm. mulige. Den dertil svarende prototypiske metodik, med hvilken man udforsker zone-2 forhold, er strukturalismen. Der er tale om en zone, indenfor hvilken man forholder sig til personers mentale sfære i et abstraheret og distanceret perspektiv, som en strukturel yderside til en oplevet inderside i det indre individuelle perspektiv. Mens man med fænomenologisk metode udforsker direkte erfaring, så arbejder man med strukturalistisk metode på at afdække de organiseringsmønstre, der forbinder fænomener.

Zone 3 (i nedre venstre kvadrant – herefter n.v.) svarer i mange henseender til zone 1 (ø.v.), idet den tilsvarende denne henviser til indersiden af det indre. Blot er der for zone 3's vedkommende tale om indersidefænomener i forbindelse med det indre flertal, nemlig samhørighed og vi-hed i form af delte meningsoplevelser, som kan gøres til genstand for hermeneutiske studier eller udforskes ved deltagelsespraksis. Tilsvarende er zone 4 (n.v.) i mange henseender parallel til zone 2 (ø.v.) i den forstand, at zone 4 vedrører afdækning af kulturelle organiseringsmønstre, implicite livsformer og anden form for tavs fælles viden, samt sprogpilslogikker og diskursregler, som rammesætter måden, hvorpå individer i forskellige kulturer og grupper i det hele taget kan opleve fællesforståelse, vi-hed og samhørighed. Fx vil individualisme-kollektivismen kulturmønstre rammesætte såvel individers som indgruppe/udgruppeformationers grænsesætninger forskelligt.

Mht. det ydres zoner - dvs. de zoner, der vedrører det individuelle og det kollektives ydre former -, så svarer zone 5 (ø.h.) i al væsentlighed til zone 7 (n.h.), mens zone 6 (ø.h.) svarer til zone 8 (n.h.).

Da zone 6 vedrører positivistisk empirisk afdækning af objektivt observerbare forhold og zone 8 vedrører positivistisk empirisk kortlægning af systemers udvendighedsfunktionelle sammenhænge, så henviser begge til velkendte fokusområder og metodiske tilgange i videnskabelige kredse, og kræver derfor ikke nogen yderligere forklaring. Zonerne 5 og 7 kan der derimod være grund til at præcisere lidt nærmere. De henviser til indersider af hhv. det individuelle og det kollektives ydre. Det er således principielt set objektivt registrerbare forhold, der refereres til med zonerne 5 og 7, dvs. der er tale om forhold, der principielt kan konstateres objektivt (med brug af sine sanser eller teknologiske undersøgelsesredskaber – fx en skanner i ø.h.). Det særlige ved zone 5 og 7 er, at de baserer sig på ydre og objektivt givne data men på en sådan måde, at de vedrører de ydre datas indersidefunktionalitet. Et eksempel kan være en objektiv afdækning af de perceptuelle eller kognitive processer, der gør sig gældende, når man som Maturana og Varela (1988) flytter en frøs øje for så at se, hvordan frøen så efterfølgende navigerer i verden. Det drejer sig *ikke* om den fænomenologiske oplevelse af, hvordan det som sådan *er* at være frøen i denne tilstand. Det drejer sig om, hvordan de perceptuelle eller kognitive processer i frøens adfærd *objektivt* tager sig ud fra disse processers vinkel (hvis de kunne have en sådan). Maturana og Varela har netop bidraget til åbningen af zone 5 forståelser og metodologi med deres autopoiesetænkning, som i dag særligt forbindes med cognitive science. Ved zone 7 (n.h.) er den metodologiske prototypebestemmelse tilsvarende social autopoiesis, som den er blevet gennemarbejdet af særligt Niklas Luhmann (1993) i sociale systemers indersidefunktionalitet centreret omkring kommunikation.

Som fordoblende præcisering af de fire kvadranter udgør de otte zoner de mulige perspektiver på en hvilken som helst hændelse, der samlet set udgør en integrativ perspektivisme med dens tilhørende metodologier. Integrativ videnskab kan ikke begrænse sig til kun at omfatte nogle af zonerne men fordrer en såkaldt *integrativ metodologisk pluralisme*, der omfatter *alle* zonerne, og som kan danne kontekstualiserende grundlag for de eventuelle metodiske reduktioner, man måtte arbejde med i forbindelse med udførelse af specifikke forskningsprojekter inden for én eller flere af kvadranterne.

Enhedens projektorganisering

Forskningsenheden for Integrativ Psykologi er organiseret i en række hovedspor, der retter sig mod integrativ videnskabelse på grundlag af:

1. forskning i traditionel empirisk og teoretisk forstand indenfor afgrænsede vidensdomæner,

2. teori-praksisudvikling, der går begge veje (fra teori til praksis som teoribaseret praksisudvikling og fra praksis til teori som praksisbaseret teoriudvikling),
3. undervisning, der i sagens natur vil være forskningsbaseret men samtidig (i egentlig forstand) danner grundlag for undervisningsbaseret forskning.

Konkrete projekter i enheden: aktuelt og potentielt

Udover den fælles agenda, som enhedens deltagere som sådan har med hensyn til at udvikle den integrative psykologi, så består de enkelte deltageres igangværende og næstkommende aktiviteter af:

I. *Projektspor (forskning)*

- **STERNA-projektet: *Prospektive undersøgelser af samspillet mellem hvad vi stræber imod, hvilke oplevelser vi husker og hvordan vi fortæller om det***

Projektet er tværdisciplinært og søger at belyse teoretiske problemstillinger indenfor både personligheds- og kognitionspsykologi såvel som samspil imellem disse. I projektet undersøges sammenhænge mellem personlighed, motivation, erindring og narrativitet i flere empiriske delprojekter. Projektet er finansieret af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation og forventes at strække sig over 4 år fra 2007 til 2010. Projektet ledes af Dorte Thomsen fra forskningsenheden AGHOK i samarbejde med Jan Tønnesvang og har tilknyttet Martin H. Olesen og Anette Schnieber som ph.d. studerende. Projektet er metodologisk placeret i kvadrantmodellens øvre venstre og højre kvadrant.

Udvalgte publikationer:

Thomsen, D.K., Tønnesvang, J., Schnieber, A., Olesen, M.H. 2008, "[Increased rumination is associated with poor internalisation of personal strivings](#)", PUBLICERET ABSTRAKT

Olesen, M. H., Schnieber, A., Tønnesvang, J., Thomsen, D.K. (2008), "[Self-determination theory fails to explain additional variance in well-being](#)", i *International Journal of Psychology*, vol. 43 3-4, PUBLICERET ABSTRAKT

Tønnesvang, J., Schnieber, A., Thomsen, D.K., Olesen, M.H. 2007, "[Modelling the domains of human personality - Towards a theoretical integration](#)", i *Human Mind - Human Kind: Programme and book of abstracts*, The Department of Psychology, University of Aarhus, The Department of Psychology, University of Aarhus, s. 101. POSTER

Thomsen, D.K., Tønnesvang, J., Olesen, M.H., Schnieber, A. 2007, "[Self-focused thinking and internalized self-regulation: Do people ruminate because they haven't digested their goal](#)

[hierarchies?](#)", i *Human Mind - Human Kind: Programme and book of abstracts*, The Department of Psychology, University of Aarhus, Århus, s. 72-73. PUBLICERET ABSTRAKT

Tønnesvang, J. 2005, "[Personlighedens niveauer: En forskningsstrategisk grundmodel for studier af voksende udvikling i et personlighedspsykologisk perspektiv](#)", *Psyke & Logos*, s. 347-376. ARTIKEL
PEER REVIEWED

- **Integrativ religionspsykologi: (foreløbigt) teoretisk**

Projektet arbejder med det integrative framework som grundlag for en non-reduktionistisk religionspsykologi, der vil have som mål at identificere og integrere kerneindsigter i forskellige religiøse erfaringsrammer og videnskabelige tilgange på tværs af aktuelle og historiske paradigmeforskelle. Projektet er potentielt et fuldkvadrantprojekt, hvor de foreløbige publikationer indenfor området fortrinsvist relaterer sig øvre venstre kvadrant og i mindre grad nedre venstre kvadrant.

Tilknyttet forskningsnetværket: Religion, kognition, kultur (AU). For nærmere beskrivelse af netværket se <http://www.teo.au.dk/forskning/aktuelt/religion>

Tilknyttet forskningsnetværket: Tro og Helbred (Tværinstitutionelt). For nærmere beskrivelse af netværket se <http://trohelbred.googlepages.com/>

Udvalgte publikationer:

Tønnesvang, J., Skipper, K.B. 2007, "[Integrativ religionspsykologi](#)", *Psyke & Logos*, vol. 28 nr. 2, s. 706-741. ARTIKEL PEER REVIEWED

la Cour, P., Tønnesvang, J. 2007. "[Religionspsykologi som tema](#)", *Psyke & Logos*, vol. 28 nr. 2, s. 645-648. ARTIKEL

Tønnesvang, J., Bertelsen, P. (red.) 2006, [Religiositet og selvpsykologi](#), 1. udg., Forlaget Klim, Århus.
VIDENSKABELIG BOG/ANTOLOGI

- **Integrativ ledelses- og organisationspsykologi: teoretisk og empirisk**

Der tages aktuelt del i etablering af et empirisk projekt om Indflydelse, Performance og Involvering i samarbejde med Hans Jeppe Jeppesen fra forskningsenheden ININO (tidligere SPARC). Projektet forventes at kunne relateres til alle fire kvadranter med særlig vægt på forholdet mellem øvre venstre (vedr. individuel motivation) og nedre højre (vedr. organisationsstrukturelle betingelser for indflydelse)

Udvalgte publikationer:

Tønnesvang, J., Nielsen, T.B. 2006, "[Psykologisk ilt i lederskabsrelationer](#)", *Psyke & Logos*, vol. 27 nr. 2, s. 767-805. ARTIKEL PEER REVIEWED

- **Selvet og den menneskelige dannelse: teoretisk med operationalisering af redskaber til praksisudvikling – i samarbejde med selvpædagogisk netværk**

Projektet har som mål at operationalisere selvpsykologisk baserede redskaber til praksisudvikling og forskning i primært pædagogiske kontekster. Projektet gennemføres i samarbejde med deltagere fra netværk for integrativ selvpædagogik, der udover Jan Tønnesvang består af en gruppe institutteksterne forskere og professionspraktikere, der som netværkssammenslutning har som mål at udvikle teori-praksisforhold i pædagogiske, psykologiske, uddannelses-, integrations-, og organisationsmæssige sammenhænge med anvendelse af en selvpsykologisk dannelsesstækning i integrativ psykologisk rammesætning. Projektet arbejder dels med kvadrantforståelse som grundlag for praksisudvikling i relation til alle fire kvadranter og med operationaliseringsprojekter og en foreløbig publikationsprofil, der fortrinsvist relaterer sig til de to indre kvadranter. For nærmere beskrivelse af netværket se:

<http://person.au.dk/da/jan@psy.au.dk/sup>

Udvalgte publikationer:

Tønnesvang, J. 2009, "[Identity, motivation, and vitalizing milieus for learning](#)", *International Journal of Psychoanalytic Self Psychology*, ARTIKEL PEER REVIEWED SUBMITTED

Tønnesvang, J., Skaarup Jensen, P. 2009, "[Selvpsykologisk perspektiv på intervention](#)", i Bro, K., Løw, O. (red.) *Perspektiver på intervention*, Dansk Psykologisk Forlag, København, BIDRAG TIL VIDENSKABELIG BOG/ANTOLOGI

Tønnesvang, J. 2006, "[The structure of self-realisation](#)", *Journal of Theoretical and Philosophical Psychology*, vol. 26 nr. 1-2, s. 51-77. ARTIKEL PEER REVIEWED

Tønnesvang, J. 2006, "[Motivation, talent og stil: "Hvorfor", "med hvad" og "hvordan" man kan!](#)", i Andersen, P. (red.) *Læringens og tænkningens stil*, 1. udg., Billesø & Baltzer, Værløse, s. 200-217. BIDRAG TIL VIDENSKABELIG BOG/ANTOLOGI

Tønnesvang, J., Jensen, P.S. 2006, "[Relationer der duer - Praktisk pædagogik på selvpsykologisk grund](#)", *Psykologisk Pædagogisk Rådgivning*, vol. 43 nr. 2, s. 193-210. ARTIKEL PEER REVIEWED

Tønnesvang, J. 2002, "[Selfobject and selfsubject relationships](#)", i Goldberg, A. (red.) *Postmodern self psychology*, The Analytic Press, Hillsdale, NJ, s. 149-166. BIDRAG TIL VIDENSKABELIG BOG/ANTOLOGI

Tønnesvang, J. 2002, [Selvet i pædagogikken](#), Klim, Århus. VIDENSKABELIG BOG/ANTOLOGI

Tønnesvang, J. 2002, "[Dannelse og tilværelseskompetence](#)", i Johansen, M.B. (red.) *Dannelse*, Aarhus Universitetsforlag, Århus, s. 63-86. BIDRAG TIL VIDENSKABELIG BOG/ANTOLOGI

Tønnesvang, J. (red). (in creation). *Psykologisk ilt i forandringsarbejde: teoribaseret praksisudvikling i organisationer, uddannelse og pædagogik*. Publikation i relation til netværkets symposium, der afholdes på Psykologisk Institut, 20. marts, 2010

- **Livsvalg og deres dynamiske konstellation: 5 + 3 ph.d. projekt**

I den psykologiske forskning vedr. beslutninger arbejdes der traditionelt ud fra en implicit forståelse af valgmulighederne som statiske i den forstand, at valgmulighedernes eksistens og egenskaber er uafhængige af individets handlinger og attitude over for disse muligheder. Heroverfor stiller *livsvalgsbegrebet* sig, hvor det, der vælges imellem, er livsbaner, der skabes i individets aktive, fortløbende realisering af sit valg.

Projektets formål er, med fokus på livsvalgsfænomenet, at udvikle og integrere eksisterende viden om de dynamiske forbindelser mellem øverste højre kvadrants yderside (specifikt: individets handlende realisering over tid eller afbrydelse af denne realisering), øverste venstre kvadrants yderside (specifikt: individets tidsperspektiv, forklaringsstil og identitetsstil) og øverste venstre kvadrants inderside (specifikt: individets oplevelse af tilfredshed i denne realiseringsproces samt hans bevidste vurdering af egen valgproces).

Udvalgte publikationer:

Schnieber, A., Thomsen, D.K., Tønnesvang, J., Olesen, M.H. 2008, "[General Causality Orientation Is Associated with Positive and Negative Domain-specific Expectations about the Future.](#)", Berlin, 21.7.2008 - 25.7.2008. PUBLICERET ABSTRAKT

Schnieber, A. (2009): Livsvalg konceptualiseret som dynamisk realisering af livsbaner. *Psyke & Logos*, 30(2), 714-736.

- **Personlighed og Motivation i Subjektiv Velvære: 4 + 4 ph.d.projekt**

Dette Ph.d. projekt undersøger forholdet mellem et dispositionelt bud på personlighed, nemlig træk psykologiens Femfaktor Model og et motivationelt bud på social organismisk interaktionisme, nemlig Selv-determineringsteorien og begrebet om generelle kausalitetsorienteringer. Udover individuelle forskelle fokuserer projektet på at forudsige en fælles afhængig variabel: Subjektiv velvære. Jan Tønnesvang er hovedvejleder på projektet, der metodisk placerer sig i øvre venstre kvadrant.

Udvalgte publikationer:

Olesen, M. H., (2008), "[Personality and Motivation in Positive Subjective Well-being: Exploring the relationship between Extraversion and Autonomous General Causality Orientation](#)", til Ph.d.

Landsmøde, March 28th, Århus, Denmark, POSTER

Olesen, M. H., Schnieber, A., Tønnesvang, J., Thomsen, D.K. (2008), "[Self-determination theory fails to explain additional variance in well-being](#)", i *International Journal of Psychology*, vol. 43 3-4,

PUBLICERET ABSTRAKT

Olesen, M. H., Thomsen, D.K., Schnieber, A., Tønnesvang, J. (accepted), "[Distinguishing General Causality Orientations from Personality Traits](#)", i *Personality and individual differences*. SUBMITTED

ARTICLE

- **Dialogbaseret integration: 4+4 ph.d.-projekt**

En central del af skolens opgave er at bidrage til elevernes integration i samfundet. I relation til opfyldelsen af denne opgave oplever skoler med en høj andel af tosprogede elever at stå overfor en række særlige problemstillinger. En af disse knytter sig til de obligatoriske skole-hjem-samtaler og det generelle samarbejde med forældre til tosprogede børn.

Projektet udføres i samarbejde med PPR-Odense og har til formål at undersøge, hvorvidt anvendelsen af en teoretisk afledt 'dialogmodel' har en positiv effekt på tosprogede børns skolemæssige trivsel og udvikling. Dialogmodellen er udviklet med afsæt i selvpsykologisk tænkning og søges konkret anvendt som teoribaseret praksisudviklingsredskab i relation til skole-hjem-samtaler med tosprogede forældre. Ved at anvende dialogmodellen som fælles referencepunkt, søges det sikret at barnets udvikling (for)bliver omdrejningspunkt for samtalerne. Samtidig sætter modellen med sit teoretiske grundlag fokus på, at både forældre og læreres måde at møde barnet har betydning for dets motivation og selvforståelse og at det derfor er væsentligt, at disse parter formår at samarbejde. I relation til kvadrantmodellen placerer projektet sig fortrinsvist i nederste venstre kvadrant, idet fokus for projektet er forsøg på at etablere en fælles mening omkring barnet og dets skolegang, samt en mere generel afdækning af kulturelle forskelle og diskurser vedrørende indvandrere og integration. Projektet vil dog også beskæftige sig med øverste venstre kvadrant, samt nederste højre.

Udvalgte publikationer:

Tønnesvang, J., Ovesen, M.S. 2009, [Dialogbaseret integration](#), Psykologisk Institut. VIDENSKABELIG RAPPORT

II. *Projektspor (undervisning og undervisningsformidling: Aktuelt / Potentielt)*

Flere af enhedens deltagere enten udbyder eller inddrager allerede integrativ psykologi i deres undervisning. Der arbejdes med en videre udvikling af dette i flere retninger indenfor rammerne af universitetsuddannelse

- **Seminarundervisning på bac-niveau: Integrativ psykologi I**

Afholdte bac-seminarer under titlen Integrativ Psykologi (Jan Tønnesvang og Dorthe Thomsen, 2006; 2007; 2008). Fortsættelse i ændret form fra 2010 og frem (Jan Tønnesvang)

Valgets psykologi i et integrativt perspektiv. Seminar om, hvorledes valgets psykologi som forskningsgenstand undersøges med kvadrantmodellen som systematiserende referenceramme (bac-seminar E2008 ved Anette Schnieber).

Seminar for internationale studerende om integrativ personlighedspsykologi (F2010 ved Martin Hammershøj Olesen)

- **Seminarundervisning på kand-niveau: Integrativ psykologi II**

Praktisk pædagogisk psykologi på integrativt psykologisk grundlag (kandidatseminar i samarbejde mellem Jan Tønnesvang og Klaus Nielsen fra Forskningsenheden for Praksislæring)

Potentielt: Integrativ psykologisk projektseminar – Kandidatseminaret kan være både/enten forsknings- og/eller professionskvalificerende

Undervisning på Master i Offentlig ledelse

Påbegyndes i foråret 2010 med deltagelse af Jan Tønnesvang på modulet Ledelse: incitamenter, motivation og normer. Der vil i tværfagligt samarbejde blive anlagt en integrativ psykologisk vinkel på sammentænkning af politologiske, økonomiske og psykologiske betragtninger af emnet

Udvalgte publikationer:

Tønnesvang, J. 2004, "[Integrativ tænkning og psykologisk forskningsmetodik](#)", *Psyke & Logos*, vol. 25 nr. 2, s. 839-847. ARTIKEL PEER REVIEWED

III. *Projektspor (teori-praksisudvikling)*

- **Integrativ Gestaltpraksis – i samarbejde med Institut for Integrativ Gestalt praksis.**

Projektet udvikles i samarbejde med specialister i psykoterapi og supervision og har som mål at udvikle gestaltterapi som en integrativ grundlagsdisciplin for forståelsen af psykologiske praksisformer (indenfor terapi, supervision og organisationsarbejde). Projektet arbejder med udvikling af kvadrantforståelsen som helhed til projektanalyse og personligt arbejde, herunder med IGP awareness-træning

Udvalgte publikationer:

Tønnesvang, J., Sommer, U., Hammink, J., Sonne, M. 2009, "[Gestalt Therapy and Cognitive Therapy - Contrasts or Complementarities](#)", *Psychotherapy Theory, Research, Practice, Training*, ARTIKEL PEER REVIEWED SUBMITTED Sommer, U.,

Tønnesvang, J. 2008, "[Gestaltterapi og kognitiv terapi - en mulighed for gensidig befrugtning?](#)",
Psyke & Logos, vol. 29 nr. 1, ARTIKEL PEER REVIEWED

Tønnesvang, J., Sonne, M., Hammink, J. (submitted). "[Gestalt Therapy in Denmark: State of the art and future challenges](#)", i O'Leary, E. (red.) *Gestalt Therapy all over the World*, Wiley, UK, BIDRAG TIL VIDENSKABELIG BOG/ANTOLOGI

Tønnes Hansen, J. 2001, "[Gestaltterapi som relationel, psykodynamisk og strukturel teori & terapiform - i selektiv dialog med selvpsykologien](#)", *Matrix: Nordisk Tidsskrift for Psykoterapi*, vol. 18 nr. 3, s. 161-191. ARTIKEL PEER REVIEWED

- **Teoribaseret praksisudvikling i selvpædagogisk regi indenfor området:**

Integration af tosprogede i skolen: (Projekt: PPR- Odense)

Interventionsprojekt, hvor en dialogmodel baseret på en selvpsykologisk tænkning implementeres i forældresamtalsammenhæng på udvalgte skoler og børnehuse mhp. vurdering af anvendelsen og effekten. Dialogmodellen er rettet mod mødet mellem pædagoger/lærere og to-sprogsforældre ift. drøftelsen af et barn/elev, hvor målet er at ændre tænkningen/bevidstheden omkring samtalen og derigennem sætte barnet/eleven i centrum og gøre dennes læring, udvikling og integration til et fælles projekt.

Projektet har fokus i kvadrantmodellens indre kvadranter men anvender kvadrantforståelsen i sin systematiske helhed som grundlag.

Projektet er tilknyttet Maria Ovesens ph.d. projekt.

Udvalgte publikationer:

Tønnesvang, J., Ovesen, M.S. 2009, [Dialogbaseret integration](#), Psykologisk Institut. VIDENSKABELIG RAPPORT

Tønnesvang, J. 2009, [Skolen som vitaliseringsmiljø - for dannelse, identitet og fællesskab](#), 1 udg., Forlaget Klim, Århus. FORSKNINGSFORMIDLENDE BOG/ANTOLOGI

Tønnesvang, J. 2009, "[Et selvpsykologisk blik for motivation, identitet og læring](#)", i Pjengaard, S. (red.) *Pædagogisk psykologi*, Dafolo Forlag, Frederikshavn, s. 111-138. BIDRAG TIL LÆREBOG

Tønnesvang, J. 2008, "[Skolen som et vitaliseringsmiljø](#)", *Liv i Skolen*, vol. 10 nr. 2, s. 28-25. TIDSSKRIFTSARTIKEL

Tønnesvang, J. 2006, "[Selvet og den psykologiske ilt i undervisningens relationer](#)", i Ritchie, T. (red.) *Relationer i skolen*, 1 udg., Billesø & Baltzer, Værløse, s. 179-197. BIDRAG TIL FORSKNINGSFORMIDLENDE BOG/ANTOLOGI

Tønnesvang, J. 2004, "[Der er intet så praktisk som en god teori](#)", *KvaN. Tidsskrift for læreruddannelse og skole*, vol. 24 nr. 70, s. 46-60. TIDSSKRIFTSARTIKEL

Tønnesvang, J. 2004, "[Et selvpsykologisk grundlag for skole-hjem kommunikation](#)", *Pædagogisk Orientering*, nr. 3, s. 61-71. TIDSSKRIFTSARTIKEL

Tønnes Hansen, J. 2001, [*Selvet som rettethed: en teori om noget af dét, der driver og former menneskeliv*](#), (særligt kap. 13). Forlaget Klim, Århus. VIDENSKABELIG BOG/ANTOLOGI

- **Videnspredning og modeloperationalisering ved foredrag & kursusvirksomhed:**

Der foregår en omfattende deltagelse i foredrag, konference, konsulent og kursusvirksomhed i pædagogisk, uddannelsesmæssig og virksomhedsregi vedrørende integrativ selvpsykologi som grundlag for udvikling af vitaliseringsmiljøer og psykologisk ilt i børn og ungearbejde samt indenfor ledelse og medarbejderudvikling. Der pågår i den sammenhæng diverse modeludviklinger til brug for organisationsanalyse, coaching af ledere og medarbejdere, samtale med børn og unge, dialog om børn og unges livsbetingelser.

Udvalgte publikationer:

Tønnesvang, J. & Eriksen, H.P. (under forberedelse). Brugsbog til anvendelse af dialog- og samtalemødder på selvpsykologisk grundlag

Enhedens ledelsesstruktur og netværksforbindelser

Forskningsenheden for integrativ psykologi fungerer som et kollektiv mellem enhedens deltagere med Jan Tønnesvang, professor, ph.d., som leder i forhold til enhedens kontekst på Psykologisk Institut og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. De øvrige institutinterne deltagere i enheden er Martin Hammershøj Olesen, ph.d. stipendiat; Anette Schnieber, cand. psych., ph.d. stipendiat, & Maria Shubra Ovesen, ph.d. stipendiat. Endvidere er der til enheden flere eksternt tilknyttede deltagere fra Netværk for Integrativ Selvpædagogik (<http://person.au.dk/da/jan@psy.au.dk/sup>) samt deltagere fra Institut for Integrativ Gestalt Praksis: <http://www.igp.mono.net/>

Psykologisk Institut, d. 08.12.2009